

Turun Vasemmiston kaupunkiohjelma 2017–2021

Turussa on paljon hyvää: sen ihmiset ja ilmapiiri, kaunis jokiranta ja saaret sekä virkeä ja monimuotoinen kulttuurielämä. Turussa on myös vahva ja monipuolinen elinkeinoelämä sekä sitoutuneet ja ammattitaitoiset kaupungin työntekijät. Lähtökohdat kaupungin kehittämiseksi ovat siis hyvät, mutta kaupungissa on myös paljon kehitettävää. Vasemmisto haluaa Turusta kunnan, jossa on hyvät julkiset palvelut ja avoin demokraattinen päätöksenteko.

Rahavalta, pienen piirin sopimuspolitiikka ja niin sanottu Turku-sopimus on kuluneella valtuustokaudella estänyt kaupungin kehittämisen asukkaiden edun mukaisesti. Vasemmistoliitto on irtisanoutunut sopimuspolitiikasta ja sitoutunut kaupungin kehittämiseen yhteistyössä turkulaisten kanssa. Vasemmistoliitto sanoo ei kabinettipolitiikalle ja vallan keskittämiseksi ammattipolitiikoille, virkamiehille ja yhtiöihin.

Tavoitteemme on poistaa kuntalaisten välinen eriarvoisuus ja taata asunto, koulutus, työ, hoiva ja mahdollisuus kulttuurin harrastamiseen jokaiselle. Turun kaupunki voi osaltaan vaikuttaa myös työelämän uudistamiseen työllisyyttä ja hyvinvointia lisäämällä sekä noudattamalla työehtoja ja hyvää työnantajapolitiikkaa.

Kyllä lähipalveluille - ei maksujen korotuksille!

Sosiaali- ja terveyspalvelut on järjestettävä ihmisiä, ei markkinoita varten. Vasemmiston tavoitteena sote-uudistuksessa on turvata jokaiselle laadukkaat julkiset palvelut sekä varmistaa, että hoitoon pääsee silloin, kun sille tarvetta on. Käynnissä oleva sote-uudistus on itsenäisyytemme ajan suurin palvelujärjestelmän uudistus, joka on toteutettava kuntalaisten näkemykset huomioiden. Kuntalaisten mahdollisuus käyttää hyvinvointia lisääviä ja terveyttä edistäviä kulttuuri- ja liikuntapalveluita on turvattava yhdenvertaisesti. Sairauksien ehkäisyyn on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Tätä me vaadimme:

- Sosiaali- ja terveyskeskuksiin pääsee jonottamatta ja maksutta. Myös jonotusaikoja erikoissairaanhoidon lyhennetään ja asiakasmaksuja alennetaan.
- Sosiaali- ja terveyspalveluihin budjetoidaan riittävästi rahaa yhdenvertaisten palvelujen turvaamiseksi kaikille. Joustava ja nopea pääsy peruspalveluihin säästää kalliimman erikoishoidon kustannuksia.
- Kuntalaisten terveyttä edistetään ja ehkäisevän terveydenhuollon riittävästä budjetoinnista huolehditaan. Terveyden edistämiseen ja sairauksien ehkäisyyn käytetty euro säästää monta euroa sairauksien hoitokulujen vähenemisenä.
- Suun terveydenhuoltoon panostetaan riittävästi, jotta jonot saadaan lyhenemään.
- Sote-palveluiden tuotannon yksityistäminen ja yhtiöittäminen lopetetaan välittömästi. Tehokkaiden ja saumattomien palveluketjujen varmistamiseksi palvelut tuotetaan lähellä ihmisiä ja pääosin julkisesti.
- Sote-uudistuksen yhteydessä varmistetaan se, että terveydenhuollon lähipalveluja on jatkossakin saatavilla, ja ihmisten pallottelu luukulta toiselle lopetetaan varmistamalla sote-palveluiden toimiva yhdistäminen.

- Ikääntyneiden pärjäämistä omassa kodissa tuetaan riittäväillä kotipalveluilla. Lisäksi järjestetään riittävästi palveluasumista ja laitospaikkoja niitä tarvitseville. Ihmisellä on mahdollisuus itse päättää omasta asumismuodostaan. Turun kaupungin tulee rakentaa kaksi uutta kaupungin omaa tehostetun palveluasumisen yksikköä. Palveluiden laatua seurataan kaupunginosittain ikäihmisten kansalaisraadeissa.
- Perheiden on mahdollista saada tukea arkeensa. Lapsiperheille suunnattuja kotihoidon palveluita tulee olla saatavilla sosiaalihuoltolain mukaisesti ja palveluista on tiedotettava nykyistä paremmin.
- Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelut turvataan ajoissa tarvitseville. Turussa kokeillaan Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirissä kehitettyä mallia, jossa mielenterveyspalveluiden piiriin pääsee heti ilman lähetettä.
- Vammaisten ja muiden erityisryhmien pitää saada päättää oma asuinpaikkansa. Turun kaupunki järjestää vammaisten elinikäiset palvelut niin, että jatkuvilta kilpailutuksilta vältytään ja asukkaiden näkemyksiä huomioidaan päätöksenteossa.
- Potilaiden ja asiakkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa heitä itseään koskeviin sosiaali- ja terveydenhuollon päätöksiin ja palveluiden tulee vahvistaa.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon työskentelyolosuhteita parannetaan oikealla työn mitoituksella, hyvällä ja turvallisella työympäristöllä, asianmukaisella palkkauksella, riittäväällä täydennyskoulutuksella ja osaavalla johtamisella.
- Henkilöstöä kouluttamalla huomioidaan sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen tarpeet sosiaali- ja terveyspalveluissa.
- Turussa jokaisen perhe- ja parisuhdeväkivallan uhrin on päästävä turvataloon tilanteen niin vaatiessa.
- Asunnottomille saadaan kullekin sopiva koti osana moniammatillista apua. Turun kaupungissa sovelletaan "asunto ensin"-periaatetta asunnottomuuden poistossa.
- Sote-uudistuksessa vastuu sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä tulee siirtää kokonaisuudessaan maakunnille, jolloin parhaiten on mahdollista parantaa hoitoketjujen toimivuutta ja tiedonkulkua eri toimijoiden välillä.
- Maakuntiin valitaan vaaleilla valtuusto ja kehitetään suoran demokratian muotoja, joiden avulla kuntalaiset pääsevät vaikuttamaan paikallisiin palveluihinsa.
- Kaikilla pitää olla mahdollisuus harrastaa liikuntaa. Työttömien hyvinvointia on tuettava järjestämällä heille mahdollisuuksia käyttää kunnan liikunta- ja kulttuuripalveluita alennettuun hintaan.
- Myös pienten ja uusien liikuntamuotojen ja urheilulajien harrastus- ja kilpailumahdollisuuksia pitää tukea tasavertaisesti suurien perinteisten lajien rinnalla. Liikuntapaikkojen pääkäyttäjillä ei pidä olla mahdollisuutta estää lajien harrastusmahdollisuuksia ellei ole selvää osoitusta aiheutuvista ylitsepääsemättömistä haitoista.
- Turussa otetaan muiden isojen kaupunkien tavoin käyttöön sosiaalinen luototus. Sosiaalisen luototuksen käytön kautta kunta tarjoaa kohtuuhintaista lainaa sitä tarvitseville kuntalaisille.
- Turun kaupunki tekee töitä sen eteen, että yksityisten perintäyritysten käytöstä luovutaan.
- Turun kaupunki tekee yhteistyötä Fimean ja apteekkareiden kanssa sen turvaamiseksi, että apteekkipalveluita on saatavilla Runosmäen kaltaisissa isoissa kaupunginosissa.

Maailman parhaat koulut ja varhaiskasvatus kaikille

Vasemmiston tavoitteena on tasa-arvoinen ja oikeudenmukainen Turku. Vasemmisto haluaa kaventaa tulo- ja hyvinvointieroja varmistamalla tasa-arvoisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen. Turku ja sen palveluita on rakennettava niin, että kaikilla kuntalaisilla on taustoistaan huolimatta edellytykset osallistua ja kehittää itseään. Turku on yhdenvertainen ja turvallinen, ja Turun tehtävänä on kuulla kaikkia henkilön iästä, sukupuolesta, seksuaalisesta suuntautumisesta, kielestä, etnisestä taustasta, mielipiteistä, poliittisesta tai uskonnollisesta vakaumuksesta, vammaisuudesta tai asuinalueesta riippumatta. Sivistystoimialalle varataan riittävä budjetti laadukkaan toiminnan toteuttamiseksi.

Tätä me vaadimme:

- Jokaisella lapsella on oltava oikeus onnelliseen, omannäköiseen ja virikkeelliseen lapsuuteen.
- Turussa tulee olla nollatoleranssi syrjinnälle kaikessa toiminnassa ja Turun on julistauduttava syrjinnästä vapaaksi alueeksi.
- Turun kouluverkko säilytetään kattavana, jotta jokaisella lapsella on mahdollisuus käydä lähikoulua.
- Opetusryhmien kokoa pienennetään. Turku määrittää peruskoulujensa ryhmäkoon ylärajan 20:ksi, jota ei kaupungissa voi ylittää. Erityisopetus taataan kaikilla asteilla päivähoidosta aikuiskoulutukseen, ja erityisopetusta järjestetään tarpeen mukaan pedagogisin perustein. Erityisoppilaiden yhdistämistä muihin opetusryhmiin ei käytetä säästökeinona, vaan yhdistäminen edellyttää ryhmäkoon pienentämistä.
- Subjekttiivisen päivähoito-oikeuden rajauksia ei toteuteta Turussa, ja varhaiskasvatuksen ryhmäkokoja pienennetään. Jokaisella lapsella tulee olla oikeus kokoaikaiseen maksuttomaan varhaiskasvatukseen.
- Turun on panostettava nykyistä enemmän kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuutta on vähennettävä.
- Erityisopettajat, kouluterveydenhoitajat, kuraattorit, koulunkäynninohjaajat ja koulun muu henkilöstö tuottavat lasten ja nuorten kannalta tärkeitä hyvinvointipalveluja. Näitä ammattilaisia on oltava riittävä määrä koulunkäynnin ja oppimisen tukemiseksi.
- Turku tekee oman koulutuspoliittisen ohjelmansa, jonka keskeinen tavoite on koulutuksen tasa-arvo ja koulutuksellisen syrjäytymisen ehkäisy. Turku puuttuu positiivisen diskriminaation ja resurssien suuntaamisen keinoin siihen, etteivät koulut jakaudu maineeltaan ja tuloksiltaan hyviin ja huonoihin kouluihin.
- Koulujen aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee olla maksutonta.
- Turun peruskoulujen ja lukioiden eriytymistä ehkäistään vähentämällä koulujen eroja valinnaisaineissa ja valinnaisuuden määrässä.
- Oppisopimuskoulutusta lisätään ja kehitetään, jotta se olisi entistä houkuttelevampi vaihtoehto.
- Ammatillisen toisen asteen lähiopetuksen määrä turvataan sellaiselle tasolle, jolla hyvä oppiminen on mahdollista.
- Jokaiselle löytyy toisen asteen opiskelupaikka. Ammatillisen koulutuksen opiskelijahuollon piiriin pääsevät kaikki sitä tarvitsevat opiskelijat.
- Kupittaa kampusalueen kehittäminen on tehtävä niin, että se palvelee alueen korkeakouluyhteisöä helpottaen korkeakoulujen yhteistyötä.
- Turku varmistaa maahanmuuttajien pääsyn kieli- ja kotouttamiskoulutukseen kuukauden sisällä maahan muuttamisesta.

- Oppilaiden ja opiskelijoiden yhdenvertaiseen kohteluun kuuluu sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen identiteetin huomioiminen. Henkilöstöä koulutetaan kohtaamaan erilaisia oppijoita ja identiteettejä.

Viihtyisä ja kestävä Turku

Vasemmiston Turussa luonnon ja ihmisten tarpeet kulkevat käsi kädessä. Viihtyisä ja kestävä kaupunki syntyy järkevällä ekologisella täydennysrakentamisella, puisto- ja viheralueilla sekä panostamalla kohtuuhintaiseen ja toimivaan joukkoliikenteeseen.

Tätä me vaadimme:

- Uudet asuin- ja työpaikat rakennetaan joukkoliikenneväylien läheisyyteen. Kaupunkirakennetta tiivistettäessä huomioidaan asumisen laatu ja asumisterveys, sekä varmistetaan viherkäytävien olemassaolo ja ekologisten yhteyksien säilyminen.
- Uusiutuvan energian mahdollisuudet rakentamisessa ja remontoinnissa tulee hyödyntää.
- Uudisrakentamisen yhteydessä on edistettävä viherkattojen ja muiden hulevesiä imeyttävien pintojen rakentamista.
- Kaavoituksessa on huomioitava lähipalvelut ja estettävä tarpeeton palveluiden keskittäminen.
- Turku alkaa tavoitella aktiivisesti hiilineutraalin kaupungin asemaa. Tavoite huomioidaan kaikessa kaupungin toiminnassa, esimerkiksi energiantuotannossa, joukkoliikenteen järjestämisessä ja kaavoituksessa.
- Energiantuotannossa on mahdollistettava valtiomme sitoumuksen mukainen kivihiilen täydellinen alasajo vuoteen 2030 mennessä. Fossiilisten polttoaineiden, turpeen ja ydinvoiman sijaan on keskityttävä energian säästöön ja uusiutuviin energiamuotoihin.
- Taidetta, kulttuuria ja palveluita pitää olla tarjolla myös lähiöissä, ihmisten ulottuvilla. Turussa on säilytettävä kattava ja laadukas kirjastopalveluiden verkko ja riittävät henkilöstöresurssit sekä huomioitava kirjastojen yhä laajemmat vastuut. Turku noudattaa taiteen prosenttiperiaatetta kaikessa uudisrakentamisessaan.
- Kaupunkisuunnittelussa huomioidaan pyöräilyn ja kävelyn edistäminen tavoitteena todellinen pyöräilykaupunki Turku. Yksityisautoilua vähennetään kehittämällä kestäviä liikennemuotoja: kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä.
- Joukkoliikenteen tulee olla hintatasoltaan sellainen, että pienituloisimmatkin voivat sitä käyttää. Sitä pitää myös olla helppoa ja vaivatonta käyttää, jotta se olisi todellinen vaihtoehto omalle autolle.
- Fölin opiskelijahinta ulotetaan kaikkiin opiskelijoihin - ei vain alle 30-vuotiaille.
- Tulevaisuuden joukkoliikennetarkaisujen toteutumisesta vauhditetaan: Tunnin juna, pikaraitiotie Turkuun ja henkilöretaliikenne Turusta Uuteenkaupunkiin.
- Rakennetaan Turun linja-autoaseman pohjoispuolelle sekä raiteita että kumipyöriä käyttävän lähi- ja kaukoliikenteen yhdistävä matkakeskus Otetaan käyttöön kaupunkipyöräjärjestelmä.
- Keskustan turvallisuuden ja viihtyisyyden lisäämiseksi sekä melun ja päästöjen vähentämiseksi alennetaan ajonopeuksia.
- Pyöräteistä tehdään jatkossa kynnyksettömiä myös keskusta-alueella.
- Rakennetaan Itäisen rantakadun molemmin puolin yksisuuntaiset pyörätiet tai -kaistat.
- Selvitetään Läntisellä rantakadulla pyöräilijöiden väylien erottaminen jalankulkijoiden väylistä.

- Tilaa hengittää: Saarilla on säilytettävä luonto ja Katariinanlaakso on jätettävä rauhaan. Lopetetaan lähimetsiin ja puistoihin rakentaminen, muualla on tilaa tiivistää.
- Kaupunkilaisten käytössä olevat puistot suojellaan.
- Varissuolle rakennetaan uimahalli.
- Selvitetään puiden istuttaminen Telakkarantaan muun jokirannan tavoin.
- Arkea Oy:n tulee huomioida tuotannossaan kestävä kehitys lisäämällä entisestään kasvisten, lähi- ja luomutuotteiden käyttöä. Kaupunki huomioi myös hankinnoissaan kestävän kehityksen näkökulman.
- Järjestetään toinen kasvisruokapäivä viikossa kaikkiin kaupungin kouluruokaloihin.
- Kierrätys- ja paperinkeräyspisteitä on oltava kattavasti ympäri kaupunkia, jotta kierrättäminen olisi helppoa kaikille kuntalaisille. Jätehuoltolautakunnan on varmistettava kierrättämisen sujuvuus.
- Kiirehditään LED-valaistukseen siirtymistä kaupungin kaikissa ulko- ja sisätiloissa energia- ja kustannussyistä.

Hyvä työ on Turun talouden kivijalka

Turku tarttuu rohkeasti toimeen ja investoi rapautuneeseen infrastruktuuriin ja asuntojen korjausrakentamiseen. Korjaukset on toteutettava ensisijaisesti kaupungin omana työnä. Työllistämistoiminnan panostukset ohjataan kohteisiin, joissa syntyy tuloksia ja palkkatukirahoitusta lisätään. Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorten työttömyys ovat vakavia ongelmia, joihin pitää puuttua. Samalla pienyritystä tuetaan: Itsensä työllistäjille ja pienyrityksille tulee tarjota työtiloja ja neuvontaa.

Tätä me vaadimme:

- Turun kaupungin omien vuokra-asuntojen tuotantoa on lisättävä. Pitkäjänteinen ja kohtuuhintainen tontti- ja asuntotuotanto varmistetaan maanomistuksen, kaavoituksen ja tonttituotannon avulla. Ensisijaisesti turvataan tonttitarjonta TVT:lle kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon. Kaupungin omistamien vuokra-asuntojen vuokria alennetaan.
- Korjausvelkaa puretaan Turun kiinteistöissä ja infrassa. Korjausrakentaminen on kansantaloudellisesti kannattavaa erityisesti korkean työttömyyden aikaan.
- Korjausvelkaa lyhennetään myös muissa kohteissa: vaarallisiksi käyneet väylät, lyhtypylväät ja liikennemerkkit uusitaan.
- Aloitettut ja suunnitellut kouluhankkeet toteutetaan aikataulussaan. Pansion yläkoulu toteutetaan välittömästi. Pikaista korjausta kaipaavia päiväkoteja on Turussa useita; näiden korjaamista on kiirehdittävä. Uusilla asuinalueilla tulee noudattaa periaatetta, jonka mukaan palvelut rakentuvat yhtäaikaan asuntojen kanssa.
- Huolehditaan siitä, että yritys- ja asuinrakentamisen tontteja on saatavilla kohtuuhintaan.
- Kaupungin omien yhtiöiden toiminnan on kestävä päivänpäivä myös työehdoissa. Kaupungin omistamien yhtiöiden yhtiöjärjestykset muutetaan niin, että niissä sovellettava avoimuuden taso vastaa liikelaitosten avoimuutta, lukuun ottamatta liikesalaisuuksia. Kaupungin henkilöstöohjelma ja -periaatteet tulee ulottaa koskemaan yhtäläisesti myös kaupungin omistamia yhtiöitä. Henkilöstöllä tulee olla edustus kaikissa kaupungin omistamissa yhtiöissä. Turun, sen yhtiöiden ja liikelaitosten on oltava esimerkillisiä työnantajia.
- Kaupungin kesätyöpaikkojen määrää on kasvatettava 500:een.

- Kaupungin yrityspalveluiden on vastattava erityisesti aloittelevien ja pienten yritysten tarpeisiin esimerkiksi yritysneuvonnan kautta.
- Kaupungin hankinnat pitää suunnitella siten, että paikalliset ja pienyrittäjät voivat osallistua tarjouskilpailuihin.

Monipuolinen kulttuurikaupunki Turku

Turussa on virkeä ja monimuotoinen kulttuurielämä, mutta sitä on edelleen syytä vaalia ja kehittää. Vasemmisto pitää tärkeänä, että kaikilla turkulaisilla on varallisuudestaan riippumatta mahdollisuus nauttia kulttuuripalveluista. Kulttuurin kuluttaminen tuo mielihyvää ja on tutkitusti terveellistä.

Tätä me vaadimme:

- Lähikirjastoverkon alasajo lopetetaan välittömästi niin toimipisteiden määrän kuin henkilöstöresurssien osalta. Kirjastoja kehitetään kuntalaisten kohtaamiset mahdollistavina olohuoneina ja yhteisöllisinä tiloina. Resursseja erityisryhmien, kuten vanhusten ja maahanmuuttajien palveluihin, lisätään.
- Turun monipuolisia liikuntapalveluita tulee edelleen kehittää. Kaikilla on oltava mahdollisuus liikuntaan ja muuhun harrastamiseen varallisuudesta riippumatta.
- Nuorille pitää olla tarjolla kohtuullisen matkan päässä kotoa maksuttomia nuorisotiloja, joihin on helppo mennä yksin tai kavereiden kanssa. Nuorisotyön ammattilaisia tulee palkata riittävä määrä nuorten tarpeisiin. Etsivän nuorisotyön rahoitus turvataan.
- Taidetta ja kulttuuria tulee voida harrastaa asuinpaikasta, varallisuudesta, iästä, sukupuolesta ja sosiaalisesta taustasta riippumatta. Julkiset tilat tulee saattaa kansalaisten käyttöön maksutta. Taidetta ja kulttuuria pitää viedä entistä enemmän lähipalveluiksi sinne, missä ihmiset asuvat ja liikkuvat, myös lähiöihin.
- Turku noudattaa taiteen prosenttiperiaattia kaikessa uudisrakentamisessaan.
- Turku liittyy mukaan Safe Havens-verkostoon, joka tarjoaa turvapaikan vainon alla eläville taiteilijoille.
- Taiteilijoiden työtilojen riittävydestä huolehditaan selvittämällä tyhjillään olevien kiinteistöjen soveltuvuutta työtilakäyttöön.
- Avustuksista ja apurahoista ei leikata, vaan Turku avustaa kaupungin vapaan kentän taide- ja kulttuuritoimijoita nykyistä laajemmin.

Demokratiaa Turkuun!

Kaupunkilaisten mahdollisuuksia vaikuttaa asioihinsa on vähennetty. Kaupungin toimintoja on yhtiöitetty ja virkamiesten valtaa kasvatettu. Vallan keskittäminen on käännettävä vallan hajauttamiseksi. Vasemmisto haluaa ottaa käyttöön demokraattisia keinoja, joilla turkulaiset voivat ottaa osaa päätöksentekoon.

Tätä me vaadimme:

- Perustetaan aluelautakunnat Turun suurimpiin kaupunginosiin. Lautakunnat antavat lausuntonsa alueeseensa vaikuttavista palveluista, kaupungin budjetista ja saavat käyttöönsä oman budjetin alueen viihtyisyyden parantamiseksi. Lautakunnille tulee kuulemis- ja aloiteoikeus alueen asioissa esimerkiksi liikennejärjestelyihin, palveluihin ja kaavoitukseen.

- Budjetissa varaudutaan kansanäänestysten järjestämiseen, jotta kaupunkilaisten kuuntelemisen kulttuuria saadaan edistettyä.
- Kaupungin yhtiöihin tuodaan lisää läpinäkyvyyttä ottamalla työntekijät mukaan yhtiöiden päätöksentekoon.
- Kaikkia yhtiöitä hallitaan samalla mahdollisimman laajalla avoimuuden tasolla kuin liikelaitoksia.
- Hyvän toiminnan kannalta on tärkeää, että kuntalaiset ovat laajasti edustettuna kaupungin päätöksenteossa. Demokraattisesti valittujen lautakuntien määrää ei pidä vähentää eikä niiden kokoa pienentää, vaan päinvastoin demokratiaa pitää laajentaa. Yhtiöiden hallitukseen valitaan edustavasti kuntalaisia samoin periaattein kuin lautakuntiin.
- Kaupungin it-hankinnoissa irtaudutaan suuryritysten monopoleista. Turku siirtyy avoimen lähdekoodin ohjelmistoihin.
- Kaupungin palvelujen yksityistäminen on lopetettava. Näin turvataan demokraattiset vaikutusmahdollisuudet, palvelujen laatu ja kustannustehokkuus.